

DOMOLJUB.

Slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja kot priloga „SLOVENCU“ vsak prvi in tretji četrtek meseca. Ako je ta dan praznik, izide „DOMOLJUB“ dan poprej. Cena mu je 80 kr. za celo leto; 40 kr. za pol leta. Naročniki „Slovenca“ ga dobivajo zastónj. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo: Uredniku „DOMOLJUBA“ Ljubljana Trnovo; naročnina in inserati pa opravištvu v semeniških ulicah št. 2. — Naznanilo stane 8 kr. za dvostopno petit-vrsto, če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat, in 15 kr., če se tiska trikrat. Večkratno tiskanje je še veliko ceneje.

Štev. 19.

V Ljubljani, 3. oktobra 1889.

Letnik II.

Deželni zbori.

Cesar je skliceal večinoma vse deželne zборе v 10. dan t. m. Tudi slovenski poslanci se zbirajo v posvet, kako najbolje skrbeti za blagor svojega naroda. Žal, da zgodovinsko in umetno ločena Slovenska pošilja svoje zastopnike v različne deželne zборе v Ljubljano, v Gorico, v Trst, v Poreč, v Gradec, v Celovec, kjer so večidel povsod v manjšini. Edino v Ljubljani in deloma v Gorici odločujejo Slovenci v deželnem zboru, povsod drugod so le priče, kako očitne krivice se godé Slovincem v onih zastopih, ki so v prvi vrsti poklicani skrbeti za svoje krajane. Popolno sami svoji so Slovenci v Ljubljani, vredno torej, da posebe o deželnem zboru krajskem spregovorimo v času, ko se imajo zbrati naši poslanci v Ljubljani.

Dela čaka poslancev obilno rednega in izrednega; govore že tudi o mnogih predlogih, ki jih bodo razpravljali poslanci v deželnem zboru n. pr.: novi občinski red, nova deželna bolnišnica, novo gledališče, izsuševanje močvirja, višja dekliska šola, deželna zavarovalnica, dolenska železnica itd. — „Domoljub“ spregovori o nekaterih omenjenih predlogih, kakor mu je navada, besedico kratko, a jasno, brez vsakterega ozira na katerokoli stran.

Prva zapoved, zvezda-vodnica našim poslancem bodi: Varéno gospodarstvo! Ne novih bremen siromašnemu ljudstvu! Le kjer in za kar je neobhodno potrebno, za to naj poslanci dovoljujejo deželno premoženje po geslu: Najprej, kar je potrebno, potem kar je koristno in slednjič kar je prijetno.

O novem občinskem redu je sodba splošna, da je nepotreben; res, da ima stari red tudi svoje nepopolnosti, a ljudstvo je ž njim v ogromni večini zadovoljno; več kakor dve tretjini občin se je izreklo proti novemu redu in sicer zato: a) ker bi

bilo pri novem redu letnih stroškov kakih 100.000 goldinarjev več, kakor pri dosedanjem; b) ker bi bila pri novem redu samostojnost občin manj varna kakor do sedaj; c) ker bi ljudem vzel novi red obilo več časa in denarja, ko bi morali ljudje hoditi tri, štiri ure daleč k županom, itd. Trdno smo torej uverjeni, da bodo poslanci kmetskih občin v smislu svojih volilcev varovali to neodvisno narodovo trdnjavo, kakor to zahteva čast in korist narodova.

Deželna nova bolnišnica bo sčasoma potrebna; ako se bodo pa poslanci ozirali na to, da bo stala, kakor pravijo, blizo pol milijona in ako pomislijo, da denarni stan dežele ni ravno cvetoč in da vsled skrajno neugodnih letin in drugih obilnih nezdod še slabše obeta, se gotovo tudi z zidanjem nove bolnišnice ne bodo prenaglili in bodo nastopili gotovo najceneje pot.

Novo gledališče v Ljubljani se ima zidati. Mi načelno nismo zoper gledališče sploh; a opravičeni smemo reči, da je v javnem življenju našega časa ni naprave, ki bi v verskem in nravnem oziru tako slabo vplivala na mestne prebivalce, kakor je ravno novodobno gledališče, ki je zgrešilo svojo vzvišeno nalogo.

Ako hočejo meščani zidati gledališče, tega jim nihče ne brani, da-si bi tudi 90 odstotkov meščanov imelo pri tem le breme in nobenega užitka; toda da bo to veliko breme prevzela večinoma dežela, od katere 99 odstotkov prebivalcev nima prav nobenega užitka, zoper to smo v sedanjih razmerah popolno odločno. In sicer zato: a) novo gledališče bo stalo, kakor se sliši, kakih 330.000 gld., katere bi morala večinoma plačati ali, če hočete, posoditi za vselej dežela. Poleg tega bi pa še vsako leto bilo treba veliko podpore za vzdrževanje gledališča.

Kdo si bo upal kaj takega zahtevati? Lakota grozi spomladi na več krajih naše dežele, opozorimo le na nekdanjako vinorodno Dolenjsko, na bližnje Maharje; ljudje ne bodo imeli ni krompirja, in dežela naj v istem času toliko denarja izdâ za gledišče, za šestokrat prazno, žal tudi nenravno razveseljevanje? Ali ne pôje pesnik: Oj jokajo se milijoni, da eden le se veseli! — b) Za gledišče hočejo sezidati krasno prostorno palačo, in kaj bodo spravili v to palačo? Kakošne so igre, ki se bodo igrale? Prebrali smo vse zvezke Talije slovenske in sodba naša je: Malo zrna, veliko smeti; malo domačega, vse polno pa tujih z vseh vetrov skupaj znesenih plev. In to naj bi bilo narodno gledišče; žalostna skušnjava nas uči, da ste tudi v slovenskem gledišču vera in nrvnost pogosto pasterki in to naj bi bilo narodno izobraževališče? Poslanci kmečkih občin poznajo v tem oziru mnenje svojih volilcev in pričakovati je, da ga ne bodo prezirali.

Glede višje dekliške šole bo stvar prav lahko ugodno rešiti, ne da bi se z bremenami obložila dežela ali Ljubljana. Tukajšnje gospe Uršulinke so namreč dobile dovoljenje, da vstanové slovensko višjo dekliško gospodinjstvo šolo. Razun šolnine tu ne bo treba posebnih troškov in veledušni dar g. Gorjupa naj bi se vporabljal za podporo ubožnejših šolaric iz mesta in dežele. Šola bi gotovo zadostovala svojemu namenu. Tu torej misliti na vstanovitev nove šole, katere priprava in oprava bi stala več ko 100.000 gld. in bi letni stroški za vzdrževanje šole znašali nad 10.000 gld., na to misliti more le tak, ki nima nobenega srca za davkoplačevalce.

Razprava o izsuševanju močvirja, ki je zelo nujna, želimo, da bi se kmalu začela izvrševati v dejanju, kakor želimo tudi predlogu poslanca Šukljeja gledé deželne zavarovalnice, s katero bi dežela dobivala precej novih dohodkov, najboljše vspeha.

Kaj je novega po svetu?

Knez *Liechtenstein*, načelnik osrednjega katoliškega kluba v državnem zboru, odložil je to načelnistvo, ker pri sedanjih razmerah ne upa ničesar doseči od vlade, posebno ne gledé verske šole; on zato hoče imeti proste roke, da bo tudi lahko nasprotoval vladnim predlogom. Nekateri menijo, da je ta odstop za katoličane v Avstriji slabo znamenje, posebno judovski listi se veselé odstopa, češ, verska

šola je pokopana za vselej; toda mi upamo, da se bo v prihodnje še veliko več odločnih katoliških poslancev v državnem zboru zbralo krog kneza, kakor jih je imel do sedaj, da bo torej še z večjim vspehom zagovarjal pravice vernih katolikov. — V Pragi so imeli nekatere volitve v deželni zbor; izvoljeni so bili sami Staročehi. — Hrvatje in Madjari kujejo novo pogodbo med seboj, a iz obravnav je vi-

Listek.

Kako ugnati hudobnega soseda?

Peter Gregoračev je bil prava nadloga za celo vas, posebno še za svoje sosede, za ženo in otroke, pred vsem pa sam za-sebe. Živina njegova v hlevu je bila podobna tistim mršavim egiptovskim kravam, o katerih nam povedó zgodbe sv. pisma, ni bilo varno z ognjem hoditi okrog njih; v hiši je bilo vse v neredu razmetano, na vrtu polno štorov, suhih in starih dreves, na polji njegovem je bilo več plevla, kakor vsejanega žita po njivah. Peter Gregoračev pa je dan za dnevom od jutra do večera klel, zabavljaj in hudoval se; danes je kričal, da so mu sosedge zastupili psa, drugikrat so mu pobili kokoš ali mačko ali so mu pastirji popasli po mejah, ali mu je sosed na travniku ali v gozdu čez mejo pokosil ali po njegovih mejah vozil itd. Kdo bi mogel vse naštet, kar je imel pretrpeti naš Peter. Vedno je bil pri sodišču na gradu; seveda gospoda ne delajo zastonj in zato je Gregoračev

gospodar zraven časa zapravljal in zatožil tudi veliko svojega premoženja in zato ni čuda, da so sosedge na njegovi strehi in na živini lahko rebra preštevali.

Take so bile razmere v vasi, ko se je k Petrovemu sosedu priženil Poljanec. Novi gospodar je bil tej hiši potreben, zakaj poprejšnji je opešal vsled starosti in kmetija je bila zelo zanemarjena; Poljanec pa je bil mlad, krepak in umen gospodar, zraven tega pa je bil še prav pohleven in krotak in ljudje novega soseda niso mogli zadosti prehvaliti, kako da je priljuden in kako da tudi rad v cerkev hodi.

Malo let in pri Poljancu se je vse spremenilo; hiša, živina, vrt, polje, vse je kazalo, da ima novega in skrbnega gospodarja. To ga je stalo mnogo trdega dela, a poleg tega mu je napravljaj tudi sosed Peter veliko sitnosti. Že ko se je v vas priženil, pravili so mu ljudje, da bo z Gregoračem imel največ težav, preprirov in tožb, zakaj, rekli so, Gregoračev Peter ne more živeti brez tožbe, in ko bi ne imel nobenega, da bi se tožil ž njim, tožil

deti, da bodo po novi pogodbi Hrvatje za več ko pol milijona na slabšem ko poprej. — Cesar je na Ogerskem zelo ostro grajal, ker so ondi odstranili cesarsko, črno-rumeno zastavo; rokel je pozdravljalcem: Upam, da ne bote samo z besedo poudarjali svoje zvestobe, marveč da jo bote kazali tudi v dejanju. Res žalostne morajo biti razmere na Ogerskem, ako mora cesar sam pri svojih nagovorih rabiti tako ostre besede. Toda o tem so malo pisali judovski listi in so še dejanje opravičevali; gorje, ko bi se bilo na Slovenskem ali Češkem kaj takega zgodilo; precej bi bili vsi izdajalci domovine. — Na *Francoskem* so imeli volitve v zbornico; republikanci bodo imeli še večino, a ne posebno velike; gotovega se zdaj še nič ne vé, ker bodo imeli 8. oktobra še veliko ožjih volitev. Bulanžé-jevo volitev so zavrgli, ker so ga poprej obsodili in mu v kazen odvzeli državljanske pravice. — Na *Angleškem* snujejo delavci delavsko-narodno zvezo ter vabijo različna delavska društva, naj pristopijo k tej zvezi, da bodo s toliko večjo silo tir-

jali svoje pravice od delodajalcev. Kardinal Manning je med delavci posebno priljubljen, tudi med drugoverci, ker se je tako odločno poganjal za pravice ubogih trpinov. — Na *Nemškem* so Bavarci napravili v Monakovem 23. september velik katoliški shod, pri katerem je bilo pričujočih do 15.000 katoličanov, pač lepa armada, ki bo ob priliki volitev pokazala v boju svojo moč. — V *Rimu* so kakor prejšnja leta tudi letos 20. septembra posebno slavili kot spominski dan, ko so l. 1870 vdrli Italijani v papeževo mesto. Vsi se združimo, tako so se navduševali, da kmalu zaplapolá zastava prostosti na kapeli sv. Petra, to se pravi, da kmalu uničimo Vatikan in cerkev sv. Petra ter rimskega papeža. Pač ima grenke ure Leon XIII. med svojimi sosedi. — V *Belgradu* je došla srbska kraljica — mati Natalija, kamor jo je gnala ljubezen do sina kralja Aleksandra in pa ruska politika. — *Bolgari* so izgubili enega svojih najboljših in najdelavnejših rojakov, Stojanova, ki je bil desna roka knezu Ferdinandu; sovražnike Bolgarije je razveselila ta novica.

Kaj je novega po Slovenskem?

Kranjsko. Na Jesenicah se stavi nova tovarna na Savi in bo kmalu dodelana; žal, da se z množenjem tovarn množi tudi sprijenost med ljudmi, priča temu so pretepi, pijančevanje in ponočevanje, ki je vedno huje v tem kraju, kakor tudi drugod, ker se takim barabam premalo ojstro stopa na noge.

— Ker pa ni sreče, kjer ni Boga, zato vedno slišimo o kakih nezgodah. Pred nekaj meseci je več delavcev palo raz oder, ki so se več ali manj poškodovali; pred mesecem je nekemu zmečkalo roko; nedavno je drug delavec padel po noči za kapelo v novo neograjeno strugo, da je pozneje umrl vsled

bi se sam Peter z Gregoračem in Gregorač s Petrom, samo da bi „tekla“ tožba.

Ako bo z menoj kaj začel, pravi mirno Poljanec, ga bom že kmalu ugnal.

Povsod na svetu pa so dobri ljudje, ki nimajo nujnejšega dela, kakor obrekovati in po tem potu je tudi Peter hitro zvedel, kaj sosed Poljanec govori o njem. „Kaj,“ kričal je Peter, „mene bo kdo ugnal? Ugnal, in pa ta pritepenec? Kaj pa ima opraviti v vasi ta hribovec, tje na Poljansko naj gre, od koder se je priklatil k nam; tak revež, da bo mene ugnal?“

Od tedaj Peter ni dal miru, kjer je le mogel, nagajal je svojemu sosеду. Nekega dne se je pripravljalo k dežju, Poljančev petelin je skočil na verejo, ki je stala med domačim vrtom in Gregoračevim. Peter je vedno oprezoval, kje bi sosеду kaj škode naredil ter ga razjezil. Ko vidi petelina na vereji, urno skoči v hišo po puško; „pok!“ in Poljančev petelin se zvrne mrtev na tla. Peter se skriva za ograjo ter posluša, kako se bo hudoval Poljanec nad njim. — „Za božjo voljo,“ pravi žena, ko prihiti iz

hiše, „petelina nam je nekdo ustrelil, gotovo nam je to Peter naredil.“

„Ej,“ pravi Poljanec, „pusti mu to veselje; petelin je bil sicer lep, a kaj, saj je pišk vse polno po dvorišču, torej bo petelinov na jesen na izbiro. Imeli bomo saj danes prav dobro kosilo.“ — Peter je bil ves iz sebe; težko je čakal, da bi začel Poljanec čezenj zabavljati, a čakal je zastoj. Kako rad bi se bil znosil nad njim, kako rad ga tožil, če bi mu bil ušel iz ust kak razžaljiv priimek. „Kaj je od zlođeja ta človek, da vse tako mirno prenaša?“ pravi Peter in gre potepen v hišo. Hudo s hudim povračevati, to je Peter razumel, a da je Poljanec z njim vedno prijazen, tudi če mu škodo dela, tega Peter ni mogel umeti in zato je še bolj črtil soseda, posebno ga je bolelo, ko je videl, kako si Poljanec pomaga, kako lepa je njegova živina, kako so obdelane njegove njive, kaka trava da raste po njegovih travnikih; črna zavist se je Petru brala z grdega obraza.

Bilo je ob košnji; Poljanec je naložil težak voz sena ter ga je s konji hotel peljati domu, a mladi,

ran. — V Cirknici se je pretekli mesec priklatil slepar, ki je po gostilnah trdil, da je misijonar, da bo drugi dan bral sv. mašo; pravil je, da pride iz Kine, kjer je bilo pomorjenih mnogo misijonarjev, le on, da je srečno ušel. Ljudje pa mu niso hoteli nič kaj verjeti, posebno ker je kvaterni petek zahteval meso za večerjo. Mesa ni dobil, a gospodinja tudi denarja ne za vino, popihal jo je, ker se je bal, da so mu žandarmi za petami. — Letina je zelo slaba, črv in voda sta napravila največ kvara. — V Metliki so dné 16. septembra slovesno blagoslovili in odprli novo trirazredno ljudsko šolo, ki stoji 25 tisoč goldinarjev. — Na Vipavskem imajo srednjo vinsko letino; strupena rosa je mnogo škodovala, posebno v nižavah; v višji legi pa je grozdje dobro dozorelo in pričakovati je dobre, prijetne in močne kapljice. — Iz Idrije se je poslovil beneficijat J. Juvan, ki je bil 22 let katehet na mestni šoli, ki je vsestranski marljivo in vestno opravljal svojo službo. Meščani so ob tej priliki pokazali, kako da spoštujejo vrlega duhovnika, ki hoče tudi nadalje kot župnik v Spodnji Idriji ostati blizo njih. — Pri sv. Jakobu na Savi so dné 22. septembra razkrili spomenik v slavo štiridesetletnice vladanja cesarja z napisom: „Vse za vero, dom, cesarja“.

Od sv. Križa nad Jesenicami, dné 28. septembra. Večkrat sem že bral v za nas kmete prav zabavnem listu „Domoljubu“ jako zanimive dopise iz raznih krajev naše mile domovine in od drugod. Zakaj bi pa enkrat tudi jaz ne pomočil peresa, mislil sem si, ter zapisal par vrstic iz naših hribov,

živi konji so tako urno potegnili in s travnika zavili na pot, da se je voz prevrnil. Ker Poljančevi sami niso mogli vzdigniti voza, poprosi gospodar Petra, ki je blizo tam tudi nakladal seno, naj mu pride pomagat, da voz vzdignejo.

„Ne morem,“ pravi Peter, „saj vidiš, da se že dež kadi za Žabnikom.“

Poljančevi so se jezili nad tako odurnostjo Petrovo, a gospodar jih pomiri, rekoč: „Le tiho, voz bomo že vzdignili, Petra bom pa le ugnal.“ Ne dolgo po tem dogodku so pa listje vozili z hriba in Petru se konj ponesreči pri vožnji. Ko Poljanec to zve, precej hiti v hrib z obema konjema, da pomore sosedu iz zadrege.

„Kdo te je pa klical?“ zadere se Peter nad njim, „če se škoda godi, saj se meni, kaj to vas druge skrbi?“

„Peter, bódi pameten, pomagati je dolžan sosed sosedu in kaj hočete v tem klancu s svojim kruljevim konjem!“ pravi Poljanec.

„Kaj se vtikaš v mojo vožnjo, saj sem tudi jaz tebe pri miru pustil na travniku, ko se ti je voz zvrnil,“ reče Peter.

bi rekel „rovatarskih Aten“, kakor poje pesnik. Tedaj naj bode!

Prečudne prikazni se godé letos v naših hribih. Danes, ko to pišem, je tako lep in gorak dan, da ga je vesela vsaka stvar, posebno pa mi rovtarji, ker že dalj časa nismo imeli lepega vremena. Zdaj je deževalo, zdaj je bilo megleno, zdaj je bila huda burja in mraz, da se je led delal. Seno smo težko spravili, še težje pa otavo. Pred enim mesecem t. j. konec avgusta, zberó se nad nami črni oblaki nekega dne. Bliska se in treska, da joj! Ko pa se zvedri, glej, je bila pa naša Golica vsa bela, kot sredi zime! Nasulo se je toliko toče, da je še drugi dan bilo vse belo. Jeseniški g. kapelan in dva dijaka, ko so bili drugi dan na vrhu Golice, so pravili, da se je je na nekaterih krajih skoro dve pedi na debelo nasulo. Hvala Bogu, da le škode ni naredila, ker je to bila le senožet, kar je toča pobelila. In danes pa so ravno tista Golica in tudi njeni sosedinji Rožica in Kočna in druge gore ta mesec vže tretjic pod sneženo kapo. Sneg je pregnal hribovazce, mraz pa tujce letovičarje in zdaj smo zopet sami do prihodnjega poletja. Letina je, hvala Bogu, v naših hribih bila prav dobra, le krompir nam silno gnjuje. Ker je letos tako čudno vreme, zdaj nenavadno gorko, zdaj zopet ledeno mraz in ker je sneg tako zgodaj in tako nizko doli pobelil, prerokujejo nam stari in skušeni ljudje dolgo in hudo zimo, in kar je še hujše, strašno povodenj, katere nas pa Bog obvaruj!

Spod sv. Jošta. (Krojači in obrtna postava.) Danes bi moral trgovec, ki z obleko ba-

„Saj ravno tista skušnja me je izučila, kako hudo je človeku, če nima nikogar, da bi mu pomagal; toda pustiva to, hitro daj, da vprežemo, saj vidiš, da nas bo zdaj zdaj prehitel mrak.“ — Kmalu je bil voz doma; Poljanec konje spreže in odide domov. „Lahko noč, Peter, dobro spite!“ kliče za sosedom, a sosed se mu ne zahvali, ne zine nič, kakor bi se ne bilo nič zgodilo.

Zamišljen obstane Peter pred hišo. Dogodek mu ne gre iz glave. Kako on ravna s Poljancem in kako Poljanec ž njim; „jaz njemu le hudo, on meni le dobro“. V hiši séde za mizo in molči; ko pride žena v hišo, jo prijazno pozdravi proti svoji navadi.

„Ti,“ pravi Peter, „veš kaj, Poljanec bo mene res ugnal, da, da, ne bo me ugnal, ker me je že, popolnoma me je ugnal, proti njemu nimam več nobene moči.“

Žena ga čudeča se gleda in posluša, zdi se ji, da se je Peter zmešal. A ko ji začne Peter pripovedovati, kar je zadnje tedne doživel, kako dober mu je pri vsaki priliki sosed Poljanec, tedaj mu žena potrdi, rekoč: „No, vendar enkrat tudi sam

rantuje, obleko kupovati pri krojaču, pri sabólu. Toda nekatere zvite glave so si znale pomagati, da krojača tlačijo tudi sedaj vzlic obrtni postavi, ki ima braniti rokodelca. Če hočeš, recimo, kupiti suknjo, greš k trgovcu; ako tam ne najdeš nobene, ki bi se tvojemu životu prilegala, v tem slučaju kupčevalec vzame mero in ti naznani dan, kedaj da zamoreš priti po zgotovljeno in tebi primerno suknjo. Da takšno ravnanje ne more biti všeč krojačem, to je umljivo. Vsled sedaj veljavne postave mora vsakdo, ki hoče izvrševati kakšno obrt, imeti spričalo sposobnosti. In na podlagi te določbe se je poskusila na noge postaviti zadruga krojačev v mestu Steyer na Gornje-Avstrijskem. Ista je sklenila prošnjo do gosposke, naj bi ta od cesarja podpisano postavo jasno razložila ter prepovedala mero jemati trgovcem, ki z obleko trgujejo, barantajo. Saj se pač samo ob sebi razumeva, da bi mero smel jemati jedino le tisti človek, ki bo delo po meri opravil, namreč krojač sam, ki se je krojaštva naučil, a trgovanje z zgotovljeno obleko je od krojaštva različna obrt. Gosposka prošnje vzslušala ni, češ, da se v postavi ne nahaja beseda, katera bi ne-krojačem naravnost prepovedovala jemati mero. Krojači bi torej še danes naj čepeli v kleščah, kamor jih je o svojem času pogubonosni „liberalizem“ z nesrečno „obrotno slobodo“ spravil, ko je po mestih žid najemal rokodelce, da so toti trpeli, on pa se je bogatil in dobiček vžival. Neprijazna okoliščina je povzročila, da so zavrtni prosilci omenjeno prošnjo razposlali po cesarstvu vsem krojaškimi zadrugam. (Neka-

teri ljudje so se navadili ter namesto „zadruga“ govorijo „genosenshaft“; čemu li tuje izraze rivati v lepi naš jezik slovenski?) Prošnjo je podpisalo čez tisoč krojaških zadrug. Toto so nameravali predložiti svetlemu cesarju. Kdor pa hoče do vladarja priti, mora skoz razne oblasti prvlje cesarja za dovoljenje pismeno poprositi. Toda gosposka je dotično prošnjo vrnila in rekla, da v tej zadevi cesar ne bodo vzprejeli izvoljenih troje oseb, ki bi imele prinesiti prošnjo. Ta odgovor bil je voda na mlin židovsko-liberalnim ljudem. In neki židovski, zavoljo goljufije že kaznovani časnikar je prvi v svojem časniku znal svetu razodeti vzrok prepovedi. Pisal je namreč, da cesar ne marajo krojaških odposlancev vzprejeti zavoljo tega, ker bi prošnjo imel izročiti mehanikar gospod Schneider, a ta bi se pred cesarjem brezozirno in neustrašljivo predrznil razlagati žalostne razmere, v kakoršnih se vkljub dobrim namenom cesarjevim nahajajo krojači. (G. Schneider je na Dunaji voditelj kristijanski mislečih obrtnikov in je pravi „bau-bau“ za žide in za liberalne poimenu-kristijane.) Imenovanec je šel c. kr. namestnika na Dunaji vprašati, je li resnica, kar piše židovski časnik, in tu je zvedel, da svetli cesar še zvedeli niso o prošnji za dovolitev pristopa pred cesarja. Te razmere je g. Schneider nedavno razložil v seji obrtniških zastopnikov na Dunaji in opomnil, da bo za sedaj najbolje, ako se stvar po časnikih razglasi, potem naj se zadruge ganejo in zahtevajo, da bodo zadevo prevzeli na svojo skrb državni poslanci, in naj oni o tem spregovorijo v državnem

spoznaš, česar nisi hotel meni verjeti. Vsi so dobri, on in ona; saj ne veš, kako je Poljanec prijazen do naših otrok, ponudil se je Janezku za birmanskega botra in mati Poljanka ima za našo Reziko zmiraj kaj posebnega v žepu.“

Drugi dan se je zelo čudila Poljančeva mati, ko je kmalu dopoldne prišel v hišo Gregoračev Peter, ki še ni nikoli praga prestopil, odkar je omožena, še bolj se ji je čudno zdelo, ko ji prinese polno torbo debelih hrušk.

„Soseda,“ pravi Peter v veliki zadregi, „te-le hruške sem vam prinesel, včeraj smo jih otrsli in veliko jih imamo, pri vas letos hrušk nimate posebno veliko.“

„Bog vam povrni,“ pravi mati Poljančeva, „vašo prijaznost; otroci imajo sadje posebno radi.“

A sedaj se obema ustavi govorica; Peter ni vedel in ni mogel s pravo besedo na dan; gospodinja pa ni vedela, kaj je prignalo Petra v Poljančevo hišo in zato sta začela govoriti o vremenu, o letini; a kmalu bi jima bilo tudi to pošlo, da ni prišel v hišo Poljanec, ki je precej razumel položaj,

kako in kaj. „No Peter, kaj pa je tebe prineslo v našo hišo?“ Gregoračev Peter je bil zopet v zadregi; nemirno vrti svoj klobuk v rokah in zarudel gleda zdaj skozi okno, zdaj zopet Poljanca, slednjič vendar pravi:

„Veš, Poljanec, ti si me res ugnal, kakor si rekel. Vest mi ne dá pokoja, žal mi je, da sem bil za vso tvojo dobroto in prijaznost slep in gluh, ne zameri mi; ko bi bil kaj tacih sosedov imel, kakor si ti, bi tudi ne bil tako ravnal.“

„Pozabiva, dragi Peter, kar je bilo; jaz sem storil tebi, kar sem bil storiti dolžan; saj veš, da se moramo držati zapovedi naše vere, ki pravi: Kar imaš rad, da drugi tebi storijo, to tudi ti drugim stori.“

V tem je prinesla Poljančeva gospodinja bokal vina na mizo in trčila sta Poljanec in Gregorač v ta namen, da bi si ostala v prihodnje dobra soseda, vedoč, da je prijaznost med sosedi ljuba Bogu in ljudem.

zboru ali pa naj sami nesejo prošnjo pred cesarja in tako pomagajo stiskanim krojačem.

Spod sv. Jošta. (Drobtinica.) Dokler so „liberalni“ poslanci v državnem zboru zvonec nosili, so vpeljali takozvano „obrtno slobodo“ ali, kakor so nekateri pravili, „gewerbefreiheit“. Vsled te pogubonosne naredbe je bogatin v mestu ali na deželi „slobodno“ vničeval obrtnike ali rokodelce, ker je ob enem lahko sam postal krojač, čevljar, mesar, pek, itd., ne da bi bil osebno razumel dotično obrt ali delo. Sedanji državni zbor, v katerem imajo konservativni poslanci majhno večino, je „obrtno slobodo“ odpravil ter sklenil zopet oživiti nekdanjo postavo, katera človeku dovoljuje izvrševati le tisto obrt, za kakoršno se izkaže s spričevalom, da se je dela res naučil. Na podlagi nesrečne „obrtne slobode“ smo dobili tudi rokodelce, kateri so se delu sicer učili, in ko so mislili, da že dovolj znajo, so se od meštra-učitelja poslovili ter začeli na lastno roko delati, ne da bi imeli v žepu spričevalo, da so se obrti zadostno naučili. Te sirote so sedaj občutile nemile posledice liberalizma, ki je odpravil nekdanji lepi red in mir. Pisalec teh vrstic pozna sosedo mizarja, ki je svoje delo opravljal na največjo zadovoljnost delodajalcev; skrajja mu nova postava seveda ni bila všeč, ali njegova mladost je začasno nepriliko spretno premagala, in danes je vesel, da v postavi vidi obrambo samega sebe. Drugi znanec je „saból“ ali krojač, z njegovim delom so ljudje bili zadovoljni. Toda siromak ni imel spričevala sposobnosti in ga je vsled zatožbe v Celji dotična oblast kaznovala, revež moral je plačati globo. Ta sitnoba ga je za nekoliko časa pač spravila zopet med vrsto „učencev“, a sedaj s spričevalom v roki blagruje postavo, ki skrbi vrednim krojačem za boljši košček kruha. Nekemu priletnemu kovaču v naši občini pa je nadaljevanje obrti dovolila postavna, za skušene obrtnike veljavna polajšava. In da se obrtnikom stanje še vzboljša, so konservativni poslanci v postavi določili, naj bi se obrtniki združevali, t. j. napravljali svojedobnim „cehom“ podobne zadruge ali družbe, ki naj bi vsestranski pred očmi imele koristi in srečo obrtnikov. Nova postava pa „liberalcem“ ni všeč in so se „liberalni“ poslanci „na vse kriplje“ ustavljali dobrim namenom konservativnih, t. j. pravicoljubnih in še krščanski mislečih poslancev, ker je ista pristigla peroti vzlasti židovom, a toti so najboljši prijatelji „liberalcem“. Ob času „obrtne slobode“ si je namreč židov ali „liberalni“ kristijan najemal izučene rokodelce; ti-le so delali in trpeli, gospod je prodajal in dobiček spravljal. Sedaj veljavna postava pa ima namen: pospeševati red, mir in blagostanje med obrtniki, med delodajalci in delavci.

Koroško. Ako prav opazujemo razmere koroških Slovencev, prišli bomo do sklepa, da prebivajo oni v deželi divjakov, kjer ne velja ne pravica, ne postava, marveč le sila močnejšega ali po domače povedano: pest. In vendar prebivajo tudi koroški Slovenci v Avstriji, ki vsakemu narodu zagotavlja njegove ustavne pravice. Slovenci ondi nimajo skoro drugega prijatelja, kakor svoje duhovne, ki res z navdušenostjo in stanovitnostjo delujejo za svoje slovenske rojake, da bi jih obvarovali brezverstva in nemškutarije, vedoč za besede Slomšek-ove: Naš materin jezik je varh prave vere; katoliška vera ravno v tej meri med nami omaguje, kakor se slovenski rod ponemčuje; to spričuje skušnja več kot tristoletna. — Čudno sicer ni, da nemški liberalci povsod črnijo slovenske duhovnike, a čudno je, da jim tudi nemški konservativci malo zaupajo. Tožbe namreč — piše „Mir“ — da duhovni nemir delajo med ljudstvom, našle so celó gladko pot do višje duhovske oblasti. — Naj pride, kar rado, slovenski duhovniki smo se, in se bomo držali oporoke Slomšek-ove: Ljubimo svojo domovino, ljubimo svojo besedo materino, pa ne le v besedi, temveč v djanju in resnici, iz čiste ljubezni do Boga in do svojega rodu! — V koroških šolah, kamor hodijo slovenski otroci, nimajo razen abecednika nobenih slovenskih šolskih bukev. — Jezerčani žalujejo za svojim blagim župnikom g. Val. Šumahom, ter čestitajo Št. Mihelčanom, da dobé tako skrbnega duhovna. — V Št. Štefanu pri Zili so imeli shod nemškega šulferajna, a domači možje niso prišli zraven; ne zaupajo več takim ljudem, kateri ne marajo za cerkveno službo božjo ter jo rajši motijo s svojim zborovanjem. V Blače so šli verniki s procesijo v zahvalo, da jih je Bog obvaroval pred točo. — Posojilnica v Glinjah ima svoj prvi občni zbor dne 13. oktobra na Trati pri L. Zablačanu. — Podružnice Ciril-Methodove so imele na raznih krajih shode, ki so se prav ugodno izvršili.

Štajarsko. Veleč. gospod Fr. Globočnik, župnik pri sv. Juriju v Savinjski dolini, so dne 16. sept. slovesno slavili šestdesetletnico svoje duhovniške službe. — Gosp. Fr. Praprotnik postal je nadučitelj v Mozirji, gosp. A. Sivka pa nadučitelj pri sv. Tomažu; za učitelje pridejo gg.: G. Vodušek v Trbovlje-Vode, A. Wankmüller v Čadram, J. Iglar na Dobrno, Terezija Kordiš se iz Vitanja preseli v Žalec. — V Celji je po nesreči z rušta padel in se ubil delavec Janez Širec iz Skofljevesi. — V Podvrhu pri Zabukovji, ko so pri neki hiši lan trli, sta na zidu sušilnice sedela hlapec Pompe in žena Češkova. Žena se je zvrnila v peč-sušilnico in v ognju našla smrt; tudi hlapec je padel za njo, ta se je nevarno opeknel in so ga še rešili smrti. — S Krapja pri Ljuto-

meru: Dne 16. in 17. septembra je močen mraz hajdini jako škodoval, ponoči bilo je jasno in brez vetra, podnevu bril je sever. Sadno drevje je rodno in je privabilo mnogo kupcev, natrošena jabolka kupujejo po 16 do 20 gold. štrtinjak. — V „oskrbovalnih vzprejetiščih“, ki so jih po deželi odprli dne 1. oktobra, dobivajo potniki za gotovo in že naprej opravljeno delo, obed, in če treba tudi večerjo in zajutrek: za obed in večerjo po 1 liter sočivja in 25 dekagramov rženega kruha, za zajutrek pa $\frac{1}{4}$ litra sočivja in 25 dekagramov rženega kruha. Oskrbovalnice so jedna od druge oddaljene po 15 kilometrov, povsod mora biti jedna soba za moške in jedna za ženske potnike, v istih ne sme se nikdo muditi več kakor 18 ur. Kdor potrebuje delavcev, najde jih v vzprejetišču. Tukaj namreč se potnikom ponuja priložnost za delo pri kmetovalcih, obrtnikih ali drugih gospodarjih. V oskrbovalnice se vzprejemajo samo potniki, ki so brez dela, brez prevžitka, brez premoženja; zatoraj postava ukazuje, da se sumljive osebe morajo preiskati in odpoditi, ako so lagale gledé pripomočkov za potovanje. — Trtno ušico zasledili so v Jarenini in pri sv. Petru, oboje blizo Maribora.

Goriška in Primorje. Na Tolminskem imajo novega glavarja, ki je prijazen gospod ne le do gospóde, marveč tudi do drugih ljudi. Imajo pa ondi živinozdravnika, ki ne razume ljudi, njega pa

ne ljudje, seveda tudi ne živina. Čudno: saj mora vendar znati zdravnik ljudski govor, saj je on zaradi ljudi tukaj. — Bralno društvo je 8. septembra napravilo pri sv. Luciji lep večer. Take veselice res ljudstvo podučujejo in blažijo. — Vreme je preveč deževno, zadnji čas zelo mrzlo in slana nam je vničila vso ajdo. — Slovenska ljudska šola in otroški vrt pri sv. Jakobu v Trstu sta se odprla 16ega septembra s slovesno sv. mašo. V prvi in drugi razred ljudske šole in otroško zabavišče vpisalo se je toliko otrok, da niso mogli vseh sprejeti. — Iz Zminja v Istri se poroča, da je na sv. Matevža večer pobila strašna toča vse vinske pridelke, kar jih je ostalo od prejšnjih uim. Le kakih pet minut je razbijala, a vničila je vse, še drugi dan je bilo toče polne jarke; nesreča je tem večja, ker je bilo grozdje lepo in zdravo, kakor že dolgo ne. Kakor povedó, potolkla je toča v Istri od blizo Poreča, preko Barata, Zminjščine, Pazinščine vse do samega Trsta. — Isterski novi deželni glavar je strastni Lahon dr. Campitelli, namestnik njegov je Hrvat Dukić. — Vlada je razdružila italijansko telovadno društvo v Gorici, ker so pri neki veselici prišli Italijani tudi iz Vidma (Udine) ter so seveda po svoje delali z zedinjeno Italijo. V tesni zvezi s tem društvom je bil goriški župan dr. Maurovich, ki je zaradi tega odstopil. Prav je imel, takih županov zaslužna Gorica ne potrebuje.

Gospodarske in obrtnijske stvari.

Opravila

kmetovalca, sadjarja in čebelarja v posameznih mesecih.

Vinotok ali oktober.

Na dvoru. Krompir in repa se prebira. Iz gnjilega sadja se dela ocet (jesih). Kdor še ni mlatil, ima sedaj priličen čas.

Na polji. Polje se pripravlja za pomladansko setev, deteljišča se preorjejo, travniki se napajajo z gnojno vodo; z mahom zaraščeni se potresajo s pelom.

V drevesnici in na vrtu. Sadnice naj se pripravijo in skopljejo za prihodnjo pomlad. Jesensko presajanje dreves naj se vrši. V drevesnici naj se okopava. Suha drevesa naj se izkopljejo.

V čebelnjaku. Predno panjove v zimsko bivališče deneš, postavi jih na tehtnico, da izveš, ali imajo zadosti živeža za zimo; boljše je, da jim ga več pustiš ali še kaj dodaš, — seveda v satovih. Zelo se prileže čebelam, če je v tem mesecu še kaj lepih dnij, da morejo leteti in se izčistiti.

Hranjenje grozdja. Ni težko, grozdje do pomladi ohraniti tako sveže in okusno, kakor bi bilo še le s trte utrgano. Grozdi se najprej očistijo vseh gnjilih in poškodovanih jagod in se potem vsak posebej pokadi z bencinom. Potem se skrbno položé v predal kake omare med mehko koruzno perje, jeden zraven družega, pa tako, da se ne dotikajo. Nato se omara dobro zamaši, da ne more vanjo ne zrak, ne prah. Mesto koruznega listja se lahko rabi tudi drobna rezanica ali žaganje.

Zelje. V nekaterih krajih odrežejo zelne glave s štormi vred, drugod pa, zlasti ondi, kjer zelje pridelujejo za prodaj, odrežejo glavo tik pod prvimi peresi ali še nekoliko višje, tako, da štori še nekaj časa na njivi ostanejo. Še le kasneje je posekajo ter krmijo ž njimi živino. Če se pa pusté na njivi čez zimo, poženo že prav zgodaj spomladi nežne popke, ki dadó posebno dobro zelenjavo, boljše in okusnejšo, kot je pravo, doraslo zelje. Kdor to jedenkrat poskusi, preskrbel si bode še večkrat to izvrstno zelenjad in sicer skoraj brez truda in stroškov.

Jesensko sajenje drevces. Skušnja uči, da je jesensko sajenje sadnega drevja v marsičem bolje, nego spomladanje. Že jeseni poženo na koreninah vlaknate koreninice, ki potem spomladi rast pospešujejo. Če se še pomisli, da se v kratki pomladi navadno toliko dela nakopiči, da so pomladi rade suhe ter se more vsajenim drevcesem le s pogostim prilivanjem pomagati, je pač jesensko sajenje brez dvoma koristneje od pomladanskega. Začne naj se pa z jesenskim sajenjem prej ko mogoče, to se pravi: kakor hitro listje odpade, in naj se nadaljuje dotlej, dokler neprestano deževje zemlje preveč cmokaste ne napravi ali mraz dela ne zabranjuje. Prilivati je treba jeseni le tedaj, če bi bilo zelo suho, kar pa potem veliko koristi. Jesensko sajenje pa ne ugaja le sadnemu drevju, ampak tudi lepotičnemu grmičevju in rožam. Rožam se mora ob jesenskem sajenju perje odtrgati, sicer bi rastline usahnile, ker korenine ne morejo nadomestiti vode, ki izpuhti skozi listje. Le po prav visokih mrzlih legah in po močvirnih dolinskih tleh treba je saditi spomladi, ker se tod drevje po zimi ne more ukoreniniti.

Drago sadje. Na Štajarskem je jabolk malo, grušek skoro nič; na Koroškem jabelke tu in tam, grušek nič; na Kranjskem jabelk malo, hrušek nič, češpelj malo, orehov razmerno mnogo; na Avstrijskem je sadja srednje; na Moravskem jabelka tu in tam, hrušek nič, češpelj nekoliko; na Češkem bilo bi primeroma največ jabelk, ko bi jih ne bilo vetrovje preččasno otrleso, hrušek ni, češpelj malo, orehov dovolj; na Tirolskem v štirih okrajih je jabelk dobre mere, v drugih srednje ali nič, hrušek dosti vzlasti okoli Merana. V obče je letos v našem cesarstvu gledé sadja slaba letina. Tudi na Ogerskem je sadja slabo. Po južnem Nemškem in Švicarskem ne bodo imeli skoro nič jabelk. Iz tega se lahko sklepa, da se bo letošnje sadje, kar ga je, lahko drago prodajalo.

Osuševanje ljubljanskega močvirja. Znano je, koliko škode so zadnji dve leti napravile povodnji na ljubljanskem močvirju. Lansko leto vzela je voda veliko, letos je Maharjem odnesla skoro vse. Ako greš zdaj jeseni po ljubljanskem mahu, vidiš kako njivo koruze, repe, drugo je že vse poprej voda vničila. Ljudem je že lansko zimo šla trda za živež, letos morali bodo pomoči iskati pri dobrih ljudeh. — Res prav je torej in zadnji čas, da se je zopet začelo misliti na to, kako zmanjšati nevarnost pred povodnjo, kako temeljito osušiti močvirje. Troški za tako osuševanje so zračunjeni na 1 milijon in 400 tisoč goldinarjev. — To seveda je grozna svota in vse se

torej pri tem suče okrog vprašanja, kako si oskrbeti potrebni denar. — Dne 16. septembra so se v ta namen zbrali na vabilo deželnega odbora gg.: deželni glavar dr. Poklukar, O. Detela, Petričič, Gogala, Dralka, Mahkot, Remškar, Peruci in inženirja Hrasky in Eipert. — Vsi so bili v tem edini, da je treba z delom po določenem načrtu začeti prej ko mogoče; upanje je, da bo deželni zbor že v tem prvem zasedanju določil, kako naj bi se razdelili doneski za potreben denar s tem pogojem, da bo tudi država pomagala z denarjem pokriti velike troške.

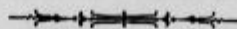
Za kranjske ovčarje. C. kr. kmetijska družba kranjska bode z letošnjo državno podporo za zboljšanje ovčarstva nakupila nekoliko ovnov frizijskega plemena ter jih brezplačno dala takim gospodarjem, ki dokažejo v svoji prošnji, potrjeni od županstva in cerkvenega urada, da a) redijo že več let precejšnje število ovac; b) da je njih kraj ovčarstvu posebno ugoden, in c) da hočejo ovna najmanj tri leta imeti za pleme in ga prepuščati tudi svojim sosedom, kolikor dopušča umno ovčarstvo. Frizijsko pleme je večje od domačega, ima veliko mleka, lepo volno in je neizbirčno za krmo. Prednost imajo ovčarji, ki izdelujejo tudi ovčji sir. Prošnje do 5. oktobra kmetijski družbi.

Plemenske bike muricodolskega plemena je c. kr. kranjska kmetijska družba dražbeno prodajala zadnjo soboto na dvorišči pri „Bavarskem dvoru“ v Ljubljani. Pokupili so jih posestniki: Anton Jutihar iz Blok, Andrej Remškar z Brezovec, Fr. Oven iz Podsmreke, Janez Dolinar iz Kozarij in Martin Petrič iz Logatca. Kmetijska podružnica metliška je že prejšnji dan jednega kupila. — Prihodnjo sredo bode javna dražbena prodaja v Postojini na dvorišči g. M. Vičiča.

Tržne cene. V Mariboru: Pšenica 6 gl. 45 kr., rž 4 gl. 40 kr., ječmen 4 gld. 30 kr., oves 3 gld., koruza 5 gld., proso 4 gld. 70 kr., hajdina 4 gld. 40 kr., vse po hektolitr; fižol 10 kr., leča 28 kr., grah 20 kr., proseno pšeno 10 kr., vse po litru. V Gradcu: Pšenica 8 gld. 40 kr., rž 7 gld. 35 kr., ječmen 6 gld. 50 kr., oves 6 gld. 75 kr., turšica 6 gld., hajda 6 gld. 80 kr., vse po 100 kilo.

Pšenice 100 kilo velja po mestih: Ptuj 7 gld. 20 kr., Celje 8 gld. 10 kr., Celovec 8 gld. 10 kr., Dunaj 8 gld. 50 kr., Budapešt 8 gld. 60 kr.

Govedine 1 kilo velja po mestih: Zagreb 36—54 kr., Reka 36—68 kr., Trst 56—64 kr., Gorica 50—64 kr., Celovec 52—56 kr., Maribor 54 kr., Gradec 36—64 kr., Dunaj 30—85 kr., Budapešt 52—60 kr.

Razne vesti.

(**Mestno hranilnico ljubljansko**) so slovesno otvorili dne 1. oktobra. Želimo ji obilnega blagoslova božjega, da bi delovala vpešno v korist in čast slovenskega naroda, posebno stolnega mesta ljubljanskega.

(**Zaupnice dr. Mahnič.**) Za surove in brezozirne napade, katere mora trpeti učeni dr. Mahnič od svojih nasprotnikov zaradi svojih izvrstnih spisov, v katerih kaže, da je tudi v slovenskem slovstvu veliko piškavega, dobiva v zadnjem času lepa priznalna pisma od slovenske duhovščine iz Goriškega in Kranjskega. Med drugimi so mu poslali te dni tako častilno pismo duhovni ljubljanskega mesta; prav primerne so take zaupnice, kajti kjer sovražniki upijejo in razgrajajo, treba da se tudi prijatelji dostojno oglase.

(**Letina**) je letos splošno srednja, po nekaterih krajih celo slaba. O slabi letini dobili smo žalostna poročila z Dolenjske in Štajarske, kjer je prej toča in voda napravila veliko kvara, in slednjič je še slana vzela ajdo, ki kmetu odleže posebno veliko.

(**Prememba posesti.**) Novigrad pri Dobrni je kupil g. Frohner, lastnik gostilne „Imperial“ na Dunaji; toplico Topolšica pri Šoštanji pa je kupil g. Klinger, uradnik na pošti v Trstu.

(**Poštne hranilnice**) imajo v Evropi države: Avstrija, Ogersko, Talijansko, Francosko, Belgija, Nemčija, Nizozemsko, Švedsko, Angleško in nedavno je ruski car podpisal ukaz, da naj se tudi na Ruskem ustanovi poštna hranilnica.

(**Preskrbna žena.**) Poglej, dragi mož, jaz sem že na vse zgodaj zašila znotranji žep tvoji suknji, ki je bil raztrgan. Pa reci, da nisem skrbna. — Mož: Čudno se mi zdi, da tako natanko paziš na moj žep, kjer imam denar; kajti, ako imam čevljev tudi 14 dni strgan, tega nikoli ne opaziš. Veš, kolikor manj boš stikala po mojih žepih, toliko bolj bodo celi in trdni.

(**Porednež.**) Meščan: Veš mlekar, lepo je, da znaš tako dobro opravljati svojo službo in da prodáš toliko mleka, vendar za duhovna, zdi se mi, bi bil še veliko boljši. — Mlekar: Zakaj neki, gospod? — Meščan: Zato, ker znaš tako dobro krščevati.

(**Škoda!**) Tat je stal pred sodnikom in se je čudil, kako da more sodnik vse tako natanko vedeti, kje povsod je on kradel, koliko je vzel, kam je spravil, kako se je skrival itd. — Sam pri sebi pravi tat: Škoda, da je ta gospod sodnik; on bi bil kakor nalašč za tatinsko družbo, ker vse natanko vé, kako ravnajo tatovi. Res, škoda zanj!

(**Posebno veselje.**) Sosed sosedu: Ti, kaj pa je vašemu sinu, da hodi zunaj okrog, saj ima doma

dela dovolj. — Veš, on ima posebno veselje, da vedno dela išče, a je najbolj vesel takrat, ko ga ne najde.

(**Študentovska.**) V nekem mestecu je živela znana gostilničarica, v katere hišo so posebno radi zahajali študentje. O počitnicah pride neki dan cela družba potujočih dijakov, samih starih znancev, v hišo „dobre matere“. Večinoma jim je na potu denar pošel, vendar se je vsak na druge tovariše zanašal, da bodo že toliko zložili, kolikor bodo zapili. V slast jim je šla okusna pečenka in tudi sod se je v kleti dobro oddahnil, tako so ga podirali. Ko jim je vino že sililo v glavo, tedaj so jeli tožiti eden drugemu, da nimajo nič denarja; v vinu, pravijo, da je resnica in zvedeli so grozno resnico, da nocoj ne morejo plačati dolga. Sram jih je bilo povedati materi svojo zadrego. — Toda dobro so se izlizali. — Račun, mati! zavpije eden; kajti, danes bom jaz plačal, dé drugi. Nič ne, nocoj je vrsta na meni, pravi tretji, in tako je šlo dalje; nastal je šumeč prepir. — Mati se je bala, da bi se zares ne sprli, zato jih tolaži, naj se pomirijo. — Veste kaj, mati, pravi eden, pojdimo se slepe miši igrat; vi boste prvi lovili, kogar vjamete, tisti bo plačal večerjo za vse. Naj bo, pravi žena, da bo konec preprirom. Precej ženi zavežejo oči in igra se začne; mati lovi, študentje se pa eden za drugim zmuzajo iz hiše skozi odprta vrata. Gospodarju se je čuduo zdelo, kako da dijaki tako urno hitijo iz hiše, zato vstopi v sobo, a precej ga zgrabi žena z zavezanimi očmi, rekoč: Vi boste plačali! — Kaj si znorela, ka-li, prismoda, zavpije mož. — Ko mu žena dopové, kaj se je dogovorilo in zgodilo, sta se oba sladko smejala; študentje pa menda še slajše. — Študentje pa so bili poštene in so pozneje vestno poravnali svoj dolg.

Pravica ti pravi: »Vsakemu svoje!«

Ljubezen ti pravi: »Vsakemu tvoje!«

(**Posebni kujavci.**) V nekem kraju na Nemškem so delavci napravili poseben „štrajk“. Mestni mesarji, katerim so pri klobasah delavci dajali posebno veliko zaslužka, so klobase in meso čez mero podražili. Delavcem je bilo to preveč in zmenijo se, da ne bodo kupovali več klobas, in res drugi dan 12.000 delavcev in delavk, ki so redno vsaki dan zajuterkovali klobase krvave, jetrne ali mesene, ne kupi nobene klobase, ampak si kupijo sira, surovega masla, redkvice, kruha itd. — Mesarji so čudno gledali, ker so jim ostale vse klobase in drugi dan so že delavci jedli klobase po stari, navadni ceni. — Še boljše so napravili nedavno dečki — postavljalci na kegljiščih. Zmenili so se, da imajo pre-

majhno plačo in neki popoldan so po vseh keglijških nehali postavljati, zahtevali so namestu dveh, 3 kr. od partije. Gostilničarji so dečkov iskali, a sprevideli so, da je vse dogovorjeno med seboj, in zato so kujaleem povišali plačilo.

(Kako si je slavni glasbar Mozart kuril sobo.)

Mozartu se je večkrat primerilo, da mu je zmanjkalo denarja za najpotrebnejše vsakdanje stvari. Blaga njegova žena je to rada pred njim skrivala, a če je zvedel, se je s svojo revščino sam rad pošalil. Neki gospod je vedel za revščino Mozartovo in zato mu prinese po zimi neko popoludne par steklenic dobrega vina. Z začudenjem pa obstoji na pragu, ko vidi, da se Mozart in žena vrtita smeja se v plesu na okrog. Nič se ne čudite, prijatelj, pogledjte mi dva sva v zadregi; drva nimava v tem trenutku, zeblo naju je, torej sva si morala s premikanjem, s plesom zakuriti svojo sobo.

(Navada železna srajca.) Neki krojač je imel nekoč hude sanje. Zdelo se mu je, da stoji pred božjo sodbo. Videl je pred seboj veliko zastavo, ki je bila sešita iz samih koscev, končkov in krp, katere si je on po krivici pridrževal. Sodnik pa mu je resno kazal na zastavo, ki ga dolži, da je bil tat. Ko se krojač vzbudi, trdno sklene, da si ne bo več pridrževal tujega blaga, pové in naroči pomočnikom, da naj mu vselej zakličejo: „Mojster, zastava!“ kadar bi si hotel lastiti tuje blago. In tako je veljalo nekaj časa. Ko pa pozneje dobi prav posebno lepo blago v roke, si ga nekaj za-sé odreže; pomočniki ga opomnijo: „Mojster, zastava!“ Toda prelepo je bilo blago, prevelika je bila skušnjava. Mojster si vzame nekaj blaga in pravi: Od te barve ni bilo nobenega kosca na zastavi. — Ostal je, kar je bil, kajti: Navada je železna srajca.

(Gospod „živinozdravnik“.) Mlad doktor — zdravnik je mislil, da bo s tem kazal posebno svojo učenost, ako bo zabavljaj zoper vero in ako bo učeno trdil, da človek nima duše, češ: vsaki ud telesa sem natanko pregledal, a duše nisem našel. Človek je, kakor so druge živali, to je bila njegova modrost. — Starejši njegov tovariš, učen in skušen zdravnik, naveliča se poslušati take budalosti in mu reče: Mladi gospod, jaz sem vas do sedaj vedno imenoval doktorja, ker z menoj vred zdravite ljudi. Ako pa po vašem ni nobenega razločka med človekom in med navadno živino, zato mi ne boste zamerili, ako vas v prihodnje imenujem: gospod „živinozdravnik“. Ali ste me razumeli, gospod „živinozdravnik“? Od takrat pravijo, da je bil ozdravljen in ni več prodajal svojih neslanostij.

➡ Prihodnja številka „DOMOLJUBA“ izide dne 17. oktobra.

Loterijske srečke.

Trst	21. septembra:	87,	23,	29,	84,	81.
Line	21. septembra:	15,	68,	70,	53,	74.
Gradec	28. septembra:	54,	46,	33,	24,	3.
Dunaj	28. septembra:	49,	48,	12,	5,	68.
Brno	2. oktobra:	27,	80,	81,	75,	58.
Praga	25. septembra:	52,	46,	81,	29,	72.

Gosp. G. PICCOLI-ju,

lekarnarju v Ljubljani.

Vinice na Tolenskem, dne 12. jan. 1889.

Blagovolite mi poslati dvanajst steklenic Vaše **CSENCE** za **Želodec**.

Pohvalno omenjam, da je bila raba lani poslatih 36 steklenic izvrstna. Bolniki raznih vrst so vztrajali esenco z najboljšim uspehom. Neka bolnica je bila že za smrt bolna, vsi so mislili, da mora v malo urah umreti; toda končaj je zavzela nekoliko kapljic esence, je že okrevala in čez nekoliko ur popolnoma ozdravela — med tem, da je bila poprej več dni že skoraj na smrtni postelji. Esenca se tedaj zaradi njenega izvrstnega vpliva sama najbolje priporočuje.

Z odličnim spoštovanjem

(9) Jurij König, župnik.

Na najnovejši in najboljši način
umetne

zobe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije, — odstranjuje zobne bolečine z usmrtenjem živca

zobozdravnik A. Paichel,

poleg Hradeckega (čevljarskega) mostu,
I. nadstropje. (20)

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

na Frančiškansko cerkvi v g. J. Vilharja hiši št. 4.

prporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njih stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano resno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupce so oljnate barve v ploščevinastih pušicah (Blehbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfineje naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah. (16)

➡ Cenike na zahtevauje. ➡

**Zelo
koristne
in jako
praktične**

za vse stanove itd. itd. so sledeče stvari: blagajnice varne proti ognju in vlamu, kasete, gepli, mlatilnice in rezilnice krme, vinske in sadne stiskalnice, grozdni obirači, trijeri in čistilnice, ročni mlini in mlini za debelo moko, sesalke, plugi, kopirne stiskalnice, stroji za rezanje mesa in za vrtanje, stroj za ropkanje turšice in stroji za rezanje repe, dalje šivalni stroji, otročji vozovi, perilni in ovijalni stroji (patent Strakosch & Boner) itd. itd.

Te in druge predmete najboljšega izdelka ima vedno po jako nizkih tovarniških cenah v največji izberi v zalogi

Fran Detter v Ljubljani

nasproti železnemu mostu, Stari trg št. 1.

(8-6)

Katoliška Tiskarna

v Ljubljani, Valvazorjev Trg št. 5

se priporoča preč. duhovščini, društvom, trgovcem, občinskim uradom in slav. občinstvu za vsakovrstna v tiskarsko stroko spadajoča naročila.

Pri razstavah mnogokrat odlikovan.

Pri razstavah mnogokrat odlikovan.

50% prihranitev goriva (jamčeno).

Izključno c. kr. privilegovane

lončene peči

z združeno zračno kurjavo

patent Lerch & Seidl,

elegantne in po ceni, kakor vse vrste peči s slepicami, od najpreprostejših do najelegantnejših, priporoča najstarša in največja

**tovarna za peči in lončene izdelke
na Kranjskem**

Avgust Dreise

v Ljubljani.

(41-34)

Deželna lekarna

Ludovika

v LJUBLJANI,

pri „Mariji Pomagaj“
Grečelna

Mestni trg št. 11,

hovnikom in p. n. občinstvu svoja
pisih pripravljena zdravila, kot:priporočla prečast. gospodom du-
poskušena in po najboljših pred-Angleški čudoviti balzam, 1 stekl. 10 kr., due.
1 gold., 5 due. 4 gold.Aromatični tobačni prašek, glavo krepčajoče
sredstvo. 1 stekl. 20 kr., due. 2 gold.Bastlerjeve kapljice zoper kolero, občno znano
braniho proti koleri, kolerinu in koliki. Stekl. 35 kr.Cvet zoper gušo in napeti vrat. Stekl. 20 kr.,
due. 2 gold.Cvet zoper luskin, najboljšo sredstvo za odstra-
njenje sitnih luskin na glavi, ki so tolikrat vzrok plešam.
Cena z navodilom rabe 80 kr.Cvet zoper protin in revmatizem za odpravo
vsakovrstnih bolečin, bodisi akutnih ali kroničnih. Cena
steklenici 50 kr. due. 5 gold.Dorševo ribje olje najboljšo bažo, katero jedino
zapisujejo zdravniki proti kašlju, škrofeljnom itd. Mala
stekl. 50 kr., velika 90 kr.

Elizabetna ustna voda, Stekl. 50 kr.

Francova zdravilna esenea, proti boleznim v že-
lodeci in na jetrih, mrzlici itd. Stekl. 10 kr., due. 1 gold.,
5 due. 4 gold.Francosko žganje s soljo ali brez soli v steklenicah
po 20, 50 kr. in 1 gold.Grenko, tudi želodec krepčujoče vino, iz naj-
zdravilnejših gorenjskih rastlin. Steklenica, ki drži pol
litra, z navodilom rabe 80 kr.Horstova voda za oči proti unetim očem, njih
kataralnim afekcijam. Cena stekl. 50 kr., due. 3 gl.Kapljice za bledico, dobro sredstvo proti pomanj-
kanju krvi. Stekl. 40 kr.

Kapljice za krč, neprekosljive, 36 kr., due. 3 gl.

Kapljice zoper mrzlico. Stekl. 30 kr., due. 3 gold.

Klneška pomada pospešuje rast las. Lonček 50 kr.

Kri čistilne kroglice proti vsem bolezni. ki od
želodca prihajajo. Cena škatlici 21 kr., zavitek s 6 škatl. in
navodom rabe 1 gl. 5 kr., 6 zavitev 5 gl. 25 kr.Kri čistilni čaj Köllnerjev. Majhen zavitek 75 kr.,
velik 1 gold. 30 kr. z navodom rabe vred.Kroglice za bledico dr. Blauda (poeukrane)
proti pomanjkanju krvi (bledici, slabosti, pešanju). Škat-
lica velja 60 kr.Kroglice za trakulje, gotovo sredstvo proti traku-
lji. Cena z navodom 2 gold.

Malaga-vino najboljše vrste za prebolele. Stekl.

1/4 litra 60 kr., 1/2 litra 1 gl. 20 kr., liter 2 gl. 20 kr.

Marijino-celjske kapljice, slavno znano in zelo
prijubljeno zdravilo proti boleznim želodca. Steklenica
20 kr., due. 2 gold., 5 due. 7 gold. 50 kr.

Maža za gušo, lonček 35 kr.

Maža za kile, za vsakovrstne tudi zastarane 1 gl.

Obliž zoper kurja očesa, Luzerjev 60 kr., ravno
tak od mene le 40 kr.Pagliano-strup, pravi iz Florencije, varuj se nič-
vrednih ponaredeb, cena 1 gold.**Homeopatična lekarna.**Deželna lekarna pri „Mariji Pomagaj“ je, kakor znano, najprva in najstarejša homeopatična lekarna na
Krajskem. Napravljajo se te zdravila iz posebne dobrote in čistote ter najtočneje. Isto tako se dobé vsa zdravila
po receptih pripravljena, vedno sveža in najboljše vrste. Po pošti se vsak dan dvakrat razpošilja.

Cenik pošljem, ako se naroči, gratis in franco, v katerem je še veliko več in bolj natančno popisanih zdravil.

Prosim vjudno, me p. n. občinstvu priporočati.

Z velespoštovanjem

Lud. Grečel, lekar.

Prašek za šeurke. Škatljica 30 kr.

Rudeči dunajski sok zoper kašelj. Stekl. 40 kr.

Ruska maža za ozeblino, jako dobro sredstvo.

Lonček 40 kr.

Salleilno kislina ustna voda. Stekl. 50 kr.

Salleilno kislil zobni prašek. Škatljica 30 kr.

Sirup iz planinskih zelišč proti kašlju, hripa-
vosti, pljučnim boleznim itd. napravljen iz pravih pla-
ninskih zelišč. Stekl. 50 kr., due. 5 gl.

Strup za podgane, najmočnejše sredstvo. 20 kr.

Strup za stenice. Steklenica 40 kr.

Tinktura za rast las. Steklenica 60 kr.

Tinktura za kurja očesa, bradavice in trdo kožo.
Stekl. 40 kr., 1/2 due 2 gold.Univerzalni jedilni prašek, izvrstno sredstvo
proti zlatej žili, slabemu želodecu, zgagi, pomanjkanju
slasti do jedij in zabasanju sploh jako priljubljen. Škat-
ljica z navodom rabe 50 kr.Univerzalni zdravilni obliž (flajster) zoper vsako-
vrstne rane, vnetje oteklino itd. Škatljica 30 kr.Ustna voda dr. Duflos-a iz ameriških rastlin, ohran-
juje zobe in ozdravi vsakovrstne zobne bolezni. 60 kr.
Voda za čiščenje obraza, pege, ogree, grinte in
druge nečistosti kože. Stekl. 80 kr.

Zobne kapljice. Stekl. 10 kr., due. 90 kr.

Zobni prašek po dr. Helderji z dodatkom sali-
cilno-kislega natrija je jako priljubljen. Škatljica 30 kr.Železnato-klneško vino pokrepča želodec. Cena
butelji 1 gold. 20 kr.Železnato salo iz kitovih jeter najboljše vrste, za
krepčanje slabih otrok, katerim manjka krvi. Stekl. 60 kr.Želodčne kapljice Marije Pomagaj. Napravljene
so iz zelišč gorenjskih, zlasti okrog Brezji pri Mariji
Pomagaj nabranih, katere imajo lastnost vsakovrstne želo-
dčne bolezni ozdraviti. Stekl. 30 kr., due. 3 gold.Medicinska mila, lepo dišeče pomade, lasna
olja, parfumi, itd. vedno v zalogi.**Živinska zdravila.**Homeopatične kaplice za prašice zoper vse pra-
šičje bolezni. Stekl. 30 kr.Prašek za prašice po poskušnjah potrjen proti pere-
čemu ognju, vraničnemu in pljučnemu prisadu, pomanj-
kanju slasti do jedij, driski, kataru, itd. Zavitek 30 kr.Konjski cvet za utiranje udov, trzanje, oteklino,
spahnenje šipe na kolenu. Stekl. 1 gl. Liter 2 gold.Poskušeni konjski prašek. Zoper vsakovrstne
konjske bolezni. Ako se konju vedno po malo daje tega
praška, obvaruje se ga šestokrat nalezljivim boleznim.
Zavitek 50 kr.Poskušeni mlečni in goveji prašek. Ta prašek
je skušeno čistilo krvi ter izganja vse bolezenske snovi
iz života. Zavitek 50 kr.

Pasje kroglice proti pasjim boleznim. Škat. 50 kr.